

KLUB TVORIVOSTI (6)

■ V predchádzajúcom pokračovaní sme vás vyzvali, aby ste sa zamysleli nad tým, ako by sa dali netradične využiť opotrebované pneumatiky. Inšpirovalo ma, že dvakrát do roka (po výmene zimných a letných pneumatík) pribúda pri kontajneroch, smetiskách, garážach, ale aj kdekade inde množstvo pohodených pneumatík. Z vašich odpovedí sa zdá, že vás tento problém zaujal.

• Čo s opotrebovanými pneumatikami?

Aj keď sme pri zadávaní úlohy mali pod pojmom *pneumatiky* na mysli ich plášte, niektorí čitatelia sa zamysleli aj nad využitím vzdušnic (*duší*). Na využitie vzdušnice ako plávajúceho kolesa prišli už naši pradedovia. Aj ja sa ešte pamätám na časy, keď nafukovačky a nafukovacie člny boli raritou. Najväčším frajerom sa stal spolužiak, ktorému otec daroval poplátanú vzdušnicu z veľkého kolesa traktora. Keď sa pri čiastočnom nafúknutí zviazala a potom dofúkala, mal z nej vlastne nafukovací člnok. Na viac vzdušnic možno tiež položiť jednoduchú *podlahu* a vznikne nepotopiteľná plť alebo *vyhliadkové plavidlo* pre viacčlennú posádku. Jednoduchou úpravou vzdušnice sa dá vyrobiť aj skladacie *vedro*, ktoré posluží pri turistike alebo na chate a ľahko sa zmestí do kufra auta. Oveľa viac možností sa núka pri uvažovaní o netradičnom využití opotrebovaných plášťov pneumatík. Usporiadatelia automobilových a motocyklových pretekov využívajú pneumatiky ako **ochranné bariéry** pozdĺž trate. Náraz na takúto bariéru zachránil už nejednen život pretekára či divákov.

Nie je zriedkavosťou vidieť pneumatiky vyplnené betónom, v ktorom je uchytený stĺpik s nejakou značkou. Aj napriek dostatočnej stabilite proti prevráteniu možno značku podľa potreby pomerne jednoducho premiestniť (*pregúlať*). Ak sa medzi takými stĺpkami natiahne pletivo, vznikne **mobilná ohrada**.

Vhodným naskladaním, prípadne aj spojením viacerých pneumatík možno vytvoriť **oporný múrik na spevnenie svahu**. Po vyplnení zeminou a zasadení vhodných kvetov alebo kríkov to ani nevyzerá tak neprírodzene, ako by sa zdalo.

Ak do odľahlého kúta záhrady naskladáte niekoľko pneumatík na seba, získate

malé smetisko alebo hnojisko. Do takého *smetného koša* vložte pevné veľké polyetylénové vrece, aby ste mohli obsah ľahšie premiestňovať na definitívne zlikvidovanie.

Už som videl aj **okrasný kvetinový stĺp** vytvorený z viacerých na seba poukladaných pneumatík, medzi ktorými boli niekoľkokocentimetrové medzery (vložením tehál alebo kameňov). Dovnútra možno nasypať záhradnú zeminu a medzi pneumatiky (aj na hornú plochu) zasadiť vhodné kvetinky alebo napríklad aj jahody. Správne zvolené rastliny tak obrastú pneumatiky, že ich ani nebude vidno (predtým je vhodné ich nastriekať farbou ladiacou s okolím). Malou obmenou tohto nápadu je kompostér, ocenený tretím miestom v rámci súťaže Miss Kompost. Autor v článku *Finalista Miss Kompost 2013 - 3. miesto: Miroslav Onufer, Jur nad Hronom* na webovej stránke priateliazeme.sk objasňuje výhody kompostéra zo starých traktorových pneumatík. Podľa potreby prikladá kolesá, pričom medzi ne vkladá

podložky (tehly, kameň, drevo a pod.) kvôli prúdeniu vzduchu. Na stránke je aj pomerne podrobný návod na zhotovenie takého kompostéra.

• Dom z pneumatík

Pri hľadaní informácií na internete som našiel niečo, čo ma naozaj prekvapilo – dom z pneumatík (článok *Na Andělu vyrůstá dům z odpadu* na webovej stránke bydlení.idnes.cz). Neďaleko českého mesta Sázava postavili prvý dom v strednej a východnej Európe, ktorého hlavným stavebným materiálom sú pneumatiky, plechovky a fľaše. Využili pritom skúsenosti amerického architekta Michaela Reynolda sa experimentujúceho 30 rokov, kým vyvinul energeticky sebačinný dom postavený z odpadu. Ďalší takýto dom stavajú dokonca v Prahe na Smíchove.

Zaujímavá je aj myšlienka s využitím veľkej čiernej vzdušnice v úlohe záhradnej sprchy: naplnenú vodou ju uložíme na vyvýšené miesto tak, aby na ňu svietilo slnko. Na ventil pripojená hadica so sprchovacou ružicou by vám potom umožnila v teplý letný večer sa na záhrade osprchovať. Veľmi jednoducho by sa dal zabezpečiť aj vyšší tlak vody, ale o tom už porozmýšľajte sami.

• Z ďalších nápadov

Trinástočná Bianka Terjéková z Bardejova zaslala viac ako 30 nápadov, z ktorých najzaujímavejšie boli: stôl do záhrady, stolík, taburetka, hojdačka pre dvoch, stoličky

Vizualizácia Zeměloďky Anděl, tvorenej dvoma nezávislými a oddelenými objektmi.

Foto zeměloďka.cz

Foto zemelodka.cz

ka, kvetináč, podložka pod úf, pieskovisko, malé jazierko, stojan pre viac bicyklov, protihluková stena, plot, stena na lezenie, dekorácia do záhrady v tvare kvetu alebo zvierata, izolačný podklad pod skleník, schody, indiánsky totem, do stredu pneumatiky môžeme hádzať loptičky, skákať z jednej do druhej, hojdačka zavesená na lane...

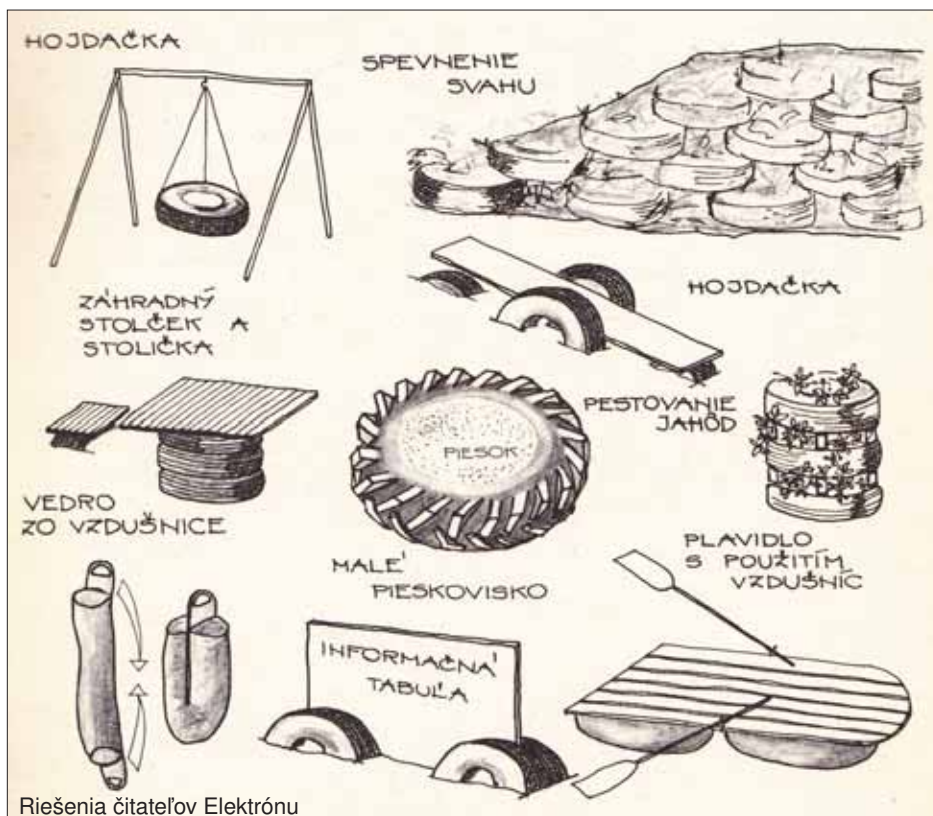
Mgr. Beáta Suchá z Košíc odporúča okrem iného využiť opotrebované pneumatiky ako netradičné preliezačky, hojdačky, kolotoč, pieskovisko na detské ihrisko, malú tram-

Stolík z bloku motora a taburetka z pneumatík, foto RNDr. Daniela Vojtušová

stolík, ktorý chlapci vyrobili z bloku motora, a taburetka z pneumatík. Nápad + dovoz + úprava = 1 deň. Na opačnom konci stánku bol zase kvetináč z ostrapkaných pneumatík po driftových pretekoch. Použili sa nielen ako dekorácia, ale aj vynikajúca ochrana pred dobre naladenými návštevníkmi, ktorí prichádzali od stánkov s občerstvením.

Náš pravidelný prispievateľ Ing. Mgr. Martin Hriňák okrem už spomenutých nápadov ponúka aj ďalšie: tlmiče na lodiach, aby sa neobil o mólo, ako závažia pri pokrývaní fóliami alebo inými materiálmi (samostatné alebo napr. s betónovou výplňou), ako nie veľmi ekologické palivo, po rozomletí na plnenie rôznych výrobkov, v stavebníctve, na výrobu protihlukových stien, ako prísada do asfaltu, ako retardéry (z tvrdých traktorových, odkrojenie odsekov a ich pripevnenie na cestu), tapetovacie/maľovacie valčeky. Aby ste videli, že tento problém sa snažili riešiť aj či-

poľnu, zábavné postavy na ihrisko alebo do záhrady, stojany na bicykle, oplotenie v záhrade, črepníky (aj závesné črepníky), okrasnú stenu budovy z farebných pneumatík, malé jazierko, netradičnú fontánu, sudy na vodu, pri stavbe recyklovaných domov...

RNDr. Daniela Vojtušová nám napísala: *Zaujmal ma článok Klub tvorivosti a netradičné využitie ojazdených pneumatík. Posielam niekoľko fotografií z Autosalónu v Bratislave, kde mala naša škola (Stredná odborná škola dopravná, Sklenárova 9, BA) svoj stánok ako jediná z bratislavských škôl... V jednej časti sme mali vystavený*

tatelia Elektrónu už pred takmer troma desaťročiami, ponúkame vám ich riešenia na pôvodnom obrázku.

• A ešte jeden nápad

Nebolo by osožné pozvať vynálezcu a architekta domov z odpadu Michaela Reynoldsa na Slovensko, aby naučil niektorých našich spoluobčanov nerobiť z domov odpad, ale z odpadu domy? Možno by to bolo užitočnejšie, ako im platiť za to, že odpracujú neporiadok, ktorí sami urobili.

Ing. Štefan Holakovský
Patentová a známková kancelária GENIUM®